

Молода українська піаністка пригадує про Чорнобиль

Дарія Теліжін

Вашінгтон. — Піаністка Дарія Теліжін пригадує про трагедію Чорнобиля концертними виступами і далі розвиває свій план дати 365 окремих концертів на протязі одного року по цілій Америці в пам'ять потерпілих від ядерної катастрофи.

В неділю, 15-го лютого 1987 року черговий концерт Д. Теліжін влаштувала Вашингтонська Група українських професіоналістів в залі собору Пресвятої Родни.

Марта Перейма, референт спеціальних проєктів в управі Вашингтонської групи, діяла як імпресаріо цього концерту. Відкриваючи концерт, Ростислав Хом'як, містоголова групи, звернувши увагу присутніх на те, що після ядерного вибуху в Чорнобилі, багато людей почали запитувати себе, що

ми можемо в цій справі зробити? Дарія Теліжін, натомість, почала діяти, хоч вона ані не ядерний фізик, ані не лікар. Вона поставила собі за завдання пригадувати про нову трагедію України своїм талантом.

У програму вашінгтонського концерту Д. Теліжін включила твори Баха, Моцарта, Дебюссі і Ліста.

Весь дохід з концерту, практично усі гроші, які присутні зложили при вступі, бо залу парафія відступила даром, а кошти і працю для постановки концерту покрила Вашингтонська Група призначення на звільненій від податків Чорнобильській Освітній Трест. Фонди з цього тресту мають покрити витрати маратонського турне по Америці, що його планує здійснити Д. Теліжін.

В СРСР показують фільм про Сталіна

Вашінгтон. — В часописі „Вашінгтон Пост“ появилася новинка пера Селестін Болден під заголовком „Фільм про Йосифа Сталіна вийшов у зв'язку з новою совєтською політикою культури“.

Совєтські власті дали дозвіл на показ фільму „Каяття“, як великий крок в напрямку культурної лібералізації. Фільм, накручений ще в 1984 році, в якому описується терор і віроломство життя під диктатурою Й. Сталіна, вже висвітлюють в Грузії і починають показувати його малим групам людей в Москві. Очікується, що в наступному році фільм „Каяття“ з'явиться на екранах кінотеатрів і стане доступним загальній публіці. Висвітлювання цього фільму на думку знавця сталінського періоду дисидента Роя Медведєва, буде найбільшою подією в совєтському культурному житті принаймні на протязі десяти років.

Після показу два і півгодинного фільму, директором якого є грузин Тенгіз Абуладзе, перед великою аудиторією в Центрі праць мистецтва публіка з'явилася з місць влаштувала овацію.

Сталінський період, — пише авторка — ще далі триває в тасмичній і Товариському Союзі, навіть після десталінізації в кінці 1950-их років. У вступі до фільму Віктор Демін, фільмовий критик, говорить, що „Каяття“ — це перше зусилля в напрямку на освітлення „болочного періоду нашої історії“.

УКРАЇНЦІ В УРЯДІ КАНАДИ

Гарві Андре — міністер консумерських і корпораційних справ

Оттава (С. Яворський). — Гарві Андре, міністер консумерських і корпораційних справ, є одним з найдієвішій міністрів у кабінеті прем'єра Канади, Браєна Малруні. Згідно з інформацією в англомовній пресі, прем'єр Малруні радо користується знаннями і порадами міністра Андре, не лише в ділянці його міністерства, але і в багатьох інших справах, особливо пов'язаних з економікою і державною обороною Канади.

Г. Андре

Міністер Андре репрезентує безперервно округу Калгарі Сентр від 1972 року коли його вперше вибрани членом федерального парламенту. Перед 1972 роком він був професором хемічної інженерії в Калгарському університеті. Цікавим є факт, що, хоч в Калгарі немає великого скупчення українців, двох послів з

ОБОРОНА ВКАЗУЄ НА РОЗБІЖНОСТІ У ЗАЯВАХ ПЕРШОГО СВІДКА

П. ЕПШТАЙН КВЕСТИОНУЄ СВОЮ ВЛАСНУ ЗАЯВУ ПІСЛЯ ДРАМАТИЧНИХ СВІДЧЕНЬ НА СУДІ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Марта Скорупська (телефоном)

Єрусалим, Ізраїль. — Перший з групи вісьмох учасників „професійних“ свідків, як їх назвав Патрик Бюкенен, Пінхас Епштайн, був покликаний прокуратурою до свідчень проти Івана Дем'янюка тут на суді у понеділок, 23-го лютого, і ідентифікував його як „Івана з Трєблінки“, хоча ніхто його про це ще не питав.

П. Епштайн, польський жид, якому 62 роки, народжений в Ченстохові, перебував в Трєблінці 11 місяців в 1942-43 як робітник в групі, що займалася паленням трупів. Він працював в горішній частині концтабору, як заявив прокуратура, і бачив „українських сторожів“ в чорних уніформах на відміну від зелених, які носили німці. Йому вдалось втекти з табору під час повстання в серпні 1943 року і переховуватись при допомозі поляків, які виробили йому фальшиві документи, а факт, що він блондин улегшив йому співідчення. Від 1948 року він проживає в Ізраїлі, служив у

війську, працював на будові і кілька років тому пішов на „ранню пенсію“.

На протязі сімох годин П. Епштайн розповідав про страхотні в Трєблінці, про вбивства, тортури, знущання, про особливу жорстокість „українських сторожів Івана і Ніколая“, відтворивши драматично і емоційно, зі сльозами в очах, образ концтабору, як це він робив кількакратно в німецьких, а відтак американських судах, включно з процесами Ф. Федоренка і І. Дем'янюка.

Багато менш переконливим виявився П. Епштайн коли оборонець І. Дем'янюка Марк О'Коннор приступив до суто емпіричних і прагматичних аспектів його свідчень.

У свідченнях у Польщі в 1960 році, П. Епштайн твердив, що Ніколай не мав чорної уніформи, що він тепер заперечує і каже, що хтось мусів пошархувати ці свідчення, що їх він підписав.

П. Епштайн твердить тепер, що він довідався ім'я німця, який вбив його молодшого брата на станції в Трєблінці („Сепп“) годину після вбивства. Але на процесі Федоренка, як виказує запис свідчень, він твердив, що ім'я вбивці стало йому відомим щойно годину перед процесом.

П. Епштайн драматично заявив, що він зразу пригадав І. Дем'янюка, коли побачив як він виходив з літака рік тому в Ізраїлі. Але М. О'Коннор пригадав йому, що він бачив його багато разів на телевізії раніше, а навіть живого під час суду в Клівленді, отже тут нема великої ревелії.

Коли П. Епштайн показав знімки Федоренка і Дем'янюка в альбомі прокуратури, частинна присутніх на залі були браві, але суддя Дов Левін зарядив спокій, заявляючи, що „це не повинно статись в ізраїльському суді“.

М. О'Коннор вказав також на деякі неточності у

зйзаннях П. Епштайна на процесі в Німеччині в 1964, у Польщі і в ЗСА, твердячи, що „пам'ять емоційної людини з-перед 40 років не може бути джерелом фактів“.

Заквєстіонував М. О'Коннор твердження П. Епштайна, що всі сторожі в Трєблінці були українцями. Чи ви знаєте українську мову, відповів — ні, а німецьку — ні, а російську — ні. А якою мовою говорили сторожі — не знаю. То як ви можете твердити, що вони були українцями? — „Так нам старші казали“.

Під кінець опитів П. Епштайн не міг точно сказати хто фактично був оператором машин — чи Іван, чи Ніколай, чи німець Шмідт. Спроба судді Левіна відсвідати його пам'ять була невдалою.

На вівторок, 24-го лютого, М. О'Коннор заповів дальше перепитування цього свідка.

Відзначать 100-ліття з дня народження Л. Курбаса

Нью Йорк. — Цього року, 25-го лютого, припадає 100 років від дня народження видатного театального діяча Лєси Курбаса, режисера „Молодого Театру“ і „Бєресольа“ у роках 1917-33.

Для відзначення цієї великої постаті заплановано дві конференції: у червні, в Іллінойському університеті в Урбані, під час тижня присвяченого проблемам української культури 1920-30-их років; у вересні, в Нью Йорку, спільна програма НТШ і УВАН.

У своєму календарі на 1987 рік для відмічування великих постатей світу ЮНЕСКО включило також Л. Курбаса.

Українські журналісти відвідали Святу Землю і Рим

Рим (н.н.). — З метою належної підготовки і популяризації ювілейних святкувань Тисячоріччя Хрищення України влітку 1988 року, з ініціативи подорожньої агенції „ЛМ“ в Монтреалі, відбулася поїздка групи українських журналістів і працівників радіомовлення до Риму і Святої Землі в дні 10-18-го лютого ц.р. Цю поїздку-прошу відбуту під патронатом і з участю генерального секретаря Центрального Ювілейного Комітету Української Католицької Церкви, Єпископа Михайла Гринчишина з

Парижу. В поїздки взяло участь 27 осіб, що репрезентували 12 прєсових органів та кілька програм радіомовлення і телебачення в Північній Америці в тому числі і кілька урядовців з подорожньої агенції.

Журналісти провели п'ять днів в Ізраїлі, зокрема відвідали Єрусалим, Вифлєм, Кумран, Єрихон, Тіберіас, Назарет та ряд біблійних місць над Галилейським озером, зв'язаних із життям, проповіданням і чудами Ісуса Христа. Фаховий ізраїльський провідник та студіє-ісромах Євтимій Воланський, відомий провідник українських прєсх до Святої Землі, подавав цікаві і вичерпні інформації про біблійні події, історію, релігійне тло та археологічні знахідки відвідуваних місць.

На річці Йордан українська група провела обряд Водосвяття та відновлення хресних обітів, а в неділю, 15-го лютого, на Горі Блаженств три священники з групи разом із Владиславом Михайлом відслужили Божественну Літургію. Поїздка до Святої Землі була досконало запланована і мала не лише краєзнавче значення для репортерів, але і рівнозначно духовного прощого до джерел християнства, куди в минулому

(Закінчення на стор. 7)

КОСТЮМІВКА В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Новацтво і Пластпріят місцевой Пласстовой Станції запрошує усіх дітей з батьками на дитячу костюмову забаву із виведенням казки „Червона шапочка“, яка відбудеться в неділю, 1-го березня ц.р., о год. 2-й по полудні тут в залі школи св. Юра, при 215 Схід-6-та вул. Забавою провадять новацькі сестрички і братчики. Буфет у заряді члєнкин Пластпріяту.

(Закінчення на стор. 7)

ГОВОРЯТЬ ПРО ВІДХІД Д. РІГЕНА

Вашінгтон. — Засоби масової інформації, а зокрема акредитовані в Білому Домі кореспонденти, переконані, що шеф штабу Білого Дому, Доналд Ріген, резигнації якого вимагають багато законодавців, а також Перша Лейді Нєнсі Рєген, зрєзигнує на протязі кількох наступних днів, не зважаючи на офіційне заперечення президента Роналда Рєгена і його найближчих співробітників.

Д. Ріген признає, що він відбув в цій й інших справах, довшу розмову з Президентом і що вони погодилися продовжувати розмову в цій справі після того, як назначена Р. Рєгеном Комісія складе свій звіт про так звану іранську аферу, тобто про продаж зброї, амуніції і запасних частин Урядом З'єднаних Стєйтів Америки для Ірану. У Вашингтоні, політичні спостєригачі, дипломати і переважуюча більшість законодавців переконані, що з допомогою цієї модерної американської зброї, Іран має великі успіхи на фронтах проти іракських військ і тепер почав загрожувати Іракові безпосередньо своїми ракетами, підтягненими під місто Баєра.

Пойнформовані особи кажуть, що Д. Ріген покинув не виявив офіційно чи він буде змагатись за свій пост другої в Білому Домі особи, чи зрєзигнує, як тільки Президент звернеться до нього в цій справі. Раніше він заявляв, що він зрєзигнує тільки на вимогу Президента і не братиме до уваги побажань інших осіб, включно з Н. Рєгєн.

Головний рєчник Білого Дому Марлін Фітсвотєр, який прийшов недавно на місце Лєррі Спїкєса заявив, що Президент покинув не звернувшись до Д. Рїгена у справі резигнації, але не треба виключати, що шеф штабу Білого Дому без спонук зрєзигнує, як це часто буває серед співробітників Президента. На запитання кореспондентів чи Д. Рїген також пов'язаний з іранською аферою і переконання фондів для антикомуністичних повстанцій „контрас“ в Нікарагуа, Фітсвотєр заперечив ці погослоси і підкрєслив, що навіть у випадку резигнації Д. Рїгена, його не будуть притягати до відповідальности чи пов'язувати з цією аферою.

Особи, які близько стоять до Першої Лєйдї заявляють, що Н. Рєгєн ще в грудні ц.р., вєла кампанію за звільнення Д. Рїгена, зараз такі, як тільки стало відомо про іранську аферу. З цього трєма робити заключєння, кажуть політичні спостєригачі, — що Д. Рїген мусів знати про продаж зброї і фондів для „контрас“, бо інакше й не могло бути. Його високє становищє вимагало цього.

Р. Гєпгардт почав боротьбу за Білий Дім

Сєнт Луїс Мізурї. — Конгрєсмен Рїчард Гєпгардт оголосив у понеділок, 23-го лютого, про висунєння своєї кандидатурї на прєзидента. Таким чином, він став першим демократом, який офіційно заявив про намір стати прєзидентом в результаті наступних виборів.

„За один рік вісім місяців і вісім днів, коли Америка буде вибирати наступного прєзидента, я сподєваюся фїнішувати з вашою допомогою першим!“ — заявив Гєпгардт, звертаючись до своїх прихильників, і наголєв вигукми схвалення зустріч його слєва.

Гєпгардт виступав у приміщенні залізничної станції, недалеко від того місця, де була скромна фірма доставляла молоко, власником якої був його батько. „Неможливо уявити собі іншу країну, де б син молочника і секретарі прєзєнтували на пост голови держави“, — сказав Гєпгардт, підкрєсливши при цьому, що „Америка володєє величезними потенціальними можливостями“.

Не називаючи прєзидента Роналда Рєгена по імені, Гєпгардт заявив, що тепєршєша Адмїністрація потерпїла невдачу в „захисті громадянських свобод“, в „ліквідації загрозї нуклеарної війни“, „порушила закон, посилаючи військову допомогу контрас“.

Як тільки Гєпгардт оголєсив про висунєння своєї кандидатурї на пост прєзидента, протівники абортів провели в Сєнт Луїсї демонстрацію і обвинуватили конгрєсмена в тому, що він відмовився підтримати поправку до Конституції про заборону абортів.

В АМЕРИЦІ

У ВІДПОВІДЬ ДЕРЖАВНИМ урядовцям здоров'я, які запропонували, щоб переводити перевірку усіх апіклєнтів подрузі і пацієнтів у шпиталєх, щоб переконатися чи вони не мають вірусу АЙДС — урядові медичні кола з ключових стєйтів і багатьох мїст заперєстували, кажучи, що це лише буде зайва витрата зусиль і грошей. Рєлю вірусу АЙДС і поборовання його поширення мають ще обговорювати на конференції у Атланті у вівторок, 24-го і сєреду 25-го лютого, що її влаштує Дєржавний цєнтр котролі недуг.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА — у неділю, 22-го лютого у Мангєттєні, Н. Й., померло дві видатні особи із творчого американського світу — 66-річний Лєйдїв Сакєайд, та на 58-му році — Ендї Воргол. Лєйдїв Сакєайд — телєвізійний продюсєнт і керівник програм та інтерв'ю з різними популярними особами Америки. І хочє після тридцяти років він у вересні м.р. перєстав передавати свою телєвізійну програму „Лєйдїв Сакєайд Шоу“ того ж року він ще випродукував дві телєвізійні програми про Вїнстєна Чєрчїлла та Двєйтє Аїзєнгаєра, як тєж цього року ще мають вїявитись його програми про Лїндєна Б. Джєнсєна і Папу Івана Павла ХХІІІ. Д. Сакєайд був прєсовим агєнтєм, імпрєсарієм, продюсєнтом фїльмів і телєвізійних програм — від клєсїєної драми до дискусійних розвагових програм. Випродукував він п'ять вїстєв на Брєдвєї та його осєги в телєвізійній продукції здобув він багатократно нагороди Еммі та числєнні відзначєння. За слєвами поліції, Д. Сакєайд у зв'язку з недомоганням сєрця у понеділок, 23-го лютого, мав прїйти на пєрєвірку до Лєнокє Гай шпїтєля. Помер тєж Ендї Воргол, основоположник мїстєцького напрямку Поп, малювання якого та його дружки — прєзидєнт ЗСА, фїльмовий зїрок, консервєр виробництвє Кємбєл зуп та іншого рекламного малєрствє здобув їмєму широкїй розголєс у мїстєцькому світі. У 1969 році він заснував журнал „Інтєр'ю“ і в останніх роках — його особа і його працї віднієлись на обгортках журналів, телєвізійних рєклєм і в колєкцїях про видатних людєй. У суботу, 21-го лютого, у Ньїоркєському Мєдїчєнєму Цєнтрї шпїтєлі Корнєл у Мангєттєні, Н. Й., Е. Воргол пєрєбув операцію жовчєвих каменїв і після неї здоровельний його стан був задовільний, але над ранком він дістав сєрєсєву атаку і помер.

